

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بهره‌وری و فواید آن درس‌ها زمان

رضا گدازین

۱۳۹۲

سرشناسه	: گرزین، رضا
عنوان و نام پدیدآور	: بهره‌وری و فواید آن در سازمان/مؤلف رضا گرزین.
مشخصات نشر	: تهران: رازنهان، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۱۷۴ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۲۵۸-۲۱۹-۵
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
موضوع	: بهره‌وری
موضوع	: بهره‌وری -- مدیریت
موضوع	: کارآمدی سازمانی
رده‌بندی کنگره	: ID: ۵۷/۵۷ گ/ب ۱۳۹۲
رده‌بندی دیویی	: ۳۳۱/۱۸۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۱۷۶۳۳۱

عنوان کتاب	: بهره‌وری و فواید آن در سازمان
مؤلف	: رضا گرزین
ناشر	: رازنهان
حروفچین و صفحه‌آرا	: شبنم سعیدی
شمارگان	: ۱۰۰۰ نسخه
نوبت چاپ	: اول ۱۳۹۲
قیمت	: ۸۰۰۰ تومان
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۲۵۸-۲۱۹-۵

تلفن مرکز پخش: ۰۶۶۹۰۱۸۳۱ - ۰۹۱۲۲۲۳۰۲۶۹

فهرست مطالب

۷	مقدمه.....
۹	گفتار اول: شناخت و اهمیت بهره‌وری.....
۹	تاریخچه، انواع و سطوح بهره‌وری.....
۱۰	انواع بهره‌وری.....
۱۰	استانداردها.....
۱۰	رشته‌های تکن استandarدهای بهره‌وری.....
۱۱	سطوح بهره‌وری.....
۱۳	تعریف.....
۱۶	منابع بهبود بهره‌وری.....
۱۷	مؤلفه‌های بهره‌وری.....
۱۹	رابطه کارایی و بهره‌وری.....
۲۰	عوامل مؤثر بر کارایی.....
۲۱	عوامل روانی مؤثر در بهره‌وری.....
۲۱	الف) بازدارنده‌ها.....
۲۲	ب) پراگیزاننده‌ها.....
۲۳	روش‌های اندازه‌گیری بهره‌وری و کارایی.....
۲۶	ضرورت و اهمیت بهره‌وری.....
۲۸	نظریه‌های بهره‌وری.....
۲۹	نظریه کوانتومی در بهره‌وری.....
۳۷	گفتار دوم: جایگاه مهندسی انسانی - علمی در بهره‌وری.....
۳۷	نقش فرد در بهره‌وری سازمانی.....
۴۳	نقش مدیریت در بهره‌وری.....
۴۴	مدیریت بهره‌وری و کیفیت چیست؟.....
۴۵	مهندسی انسانی - علمی در بهره‌وری.....
۴۹	تاریخچه ارگونومی.....

- شاخه های دانش ارگونومی ۵۱
- چگونگی اجرای ارگونومی ۵۳
- نقش محیط کار مطلوب در بهره‌وری ۵۵
- اصول مورد توجه در طراحی محیط کار ۵۷
- نتیجه گیری و پیشنهادات ۵۹
- گفتار سوم: رابطه بهره‌وری با دیگر مؤلفه‌ها ۶۱
- رابطه انگیزش و بهره‌وری ۶۲
- مروری بر مفهوم انگیزش ۶۴
- تحلیل چند یافته تحقیقاتی ۶۸
- چند پیشنهاد ۶۹
- رابطه کیفیت و بهره‌وری و عوامل مؤثر در آنها ۷۱
- عوامل مؤثر در بهبود کیفیت بهره‌وری سازمانی ۷۴
- گفتار چهارم: موانع و مشکلات بهره‌وری ۸۱
- موانع بهره‌وری ۸۳
- موانع کلی ۸۳
- مشکلات سازمان‌ها در ارتقاء بهره‌وری از بعد نیروی انسانی ۸۳
- مشکلات فنی سازمان‌ها در ارتقاء بهره‌وری ۸۴
- مشکلات مدیریتی سازمان‌ها در ارتقاء بهره‌وری ۸۵
- مشکلات فراسازمانی در ارتقاء بهره‌وری ۸۶
- بهره‌وری چگونه حاصل می‌شود و چگونه دوام می‌یابد؟ ۸۸
- چه مواردی را باید بهبود مستمر داد؟ ۹۱
- چگونه بهره‌وری بوجود آمده از تغییر را دوام بخشیم؟ ۹۴
- گفتار پنجم: راهکارهای بهبود بهره‌وری ۹۷
- جایگاه تشکیل تیم بهره‌وری ۹۷
- تشکیل گروه بهبود کیفیت برای وصول به کیفیت و بهره‌وری ۱۰۳
- فلسفه وجودی گروه‌های بهبود کیفیت ۱۰۳
- اهداف گروه‌های بهبود کیفیت ۱۰۴

مهمترین ویژگی اعضای گروه بهبود کیفیت.....	۱۰۵
نقش مدیریت در بهبود کیفیت.....	۱۰۵
رویکردهای بهبود کیفیت.....	۱۰۶
راهکارهای بهبود بهره‌وری.....	۱۱۱
هوشمندانه کار کنیم، نه زیاد.....	۱۱۱
چگونگی کاهش ضایعات.....	۱۱۶
سنجش بهره‌وری از طریق ارزش افزوده.....	۱۲۵
اتوماسیون اداری در بهره‌وری.....	۱۲۶
اتوماسیون اداری چیست؟.....	۱۲۶
اهمیت و ضرورت توجه به اتوماسیون اداری.....	۱۲۷
نحوه بهبود بهره‌وری و کیفیت.....	۱۲۱
گفتار ششم : فرآیند مدیریت بهبود بهره‌وری.....	۱۳۵
راهکارهای استقرار چرخه بهبود بهره‌وری.....	۱۳۷
طراحی نظام نگهداری و تعمیرات فرایند.....	۱۴۰
پیاده سازی نظام مدیریت کیفیت فرایند.....	۱۴۱
چهار عامل کلیدی در استقرار فرهنگ سازمانی.....	۱۴۷
مفهوم کنترل کیفیت.....	۱۵۱
روند تحولات سیستم‌های کنترل کیفیت.....	۱۵۱
روش‌های بهبود کیفیت در آموزش.....	۱۵۳
گفتار هفتم : دستاوردهای بهره‌وری.....	۱۵۷
دارایی‌های ثابت.....	۱۶۲
دارائی‌های جاری.....	۱۶۳
بهبود بهره‌وری دارایی‌ها.....	۱۶۳
گفتار هشتم : برنامه بهره‌وری.....	۱۶۷
مدیریت عالی باید برنامه بهره‌وری تدوین کند.....	۱۶۸
مدیریت میانی می‌تواند برنامه بهره‌وری بدهد.....	۱۶۸
سرپرستان باید برنامه بهره‌وری بدهند.....	۱۶۸

- کارکنان باید برنامه بهره‌وری بدهند. ۱۶۸
- منابع ۱۷۱
- الف) پژوهشی ۱۷۱
- ب) نشریات ۱۷۲
- ج) کتاب ۱۷۳
- د) منابع لاتین ۱۷۴

www.ketab.ir

مقدمه

هرسال واژه‌های جدیدی در عرصه کیفیت و بهره‌وری متولد می‌شوند. واژه‌هایی که برخی اشاره به بنیان‌های این علم داشته و برخی صرفاً پرطمطراق و دهان‌پرکن، جنبه تبلیغاتی برای شرکتهای مشاوره مدیریت دارند. در این بین اغلب مدیران ایرانی غافل از تقدم/ تاخر و چیستی این سیستم‌های مدیریتی، یکی را برای دستیابی به کیفیت و بهره‌وری برتر، برمی‌گزینند تا شاید وصال مقصود حاصل شود! در صورتی که هیچ‌گاه و در هیچ اتفاقی یک عامل و یا یک عنصر مؤثر نیست؛ بلکه مجموعه عوامل دست‌بدست هم می‌دهند تا اتفاقی نو بیفتد.

حقیقت این است که در شرایط دائماً در حال تغییر ما نیز باید تغییر نماییم و گرنه بنای سنگینی بابت عدم تغییر پرداخت خواهیم کرد. اما تغییری مطلوب است که سنجیده شده اتفاق بیفتد، تغییری که با شرایط فرهنگی، ارزش‌ها، باورها و حتی شرایط اقلیمی کشور ما تناسب داشته باشد. در این سده کسی یا ملتی یا کشوری ماندگار است که تصمیم آن براساس تفکر و با سرعتی مناسب، نه سریع و نه خیلی کند انجام شود. درست است که انسانها در همه‌ی شتابزدگی و سرعت غوطه‌ورند و به هم توصیه می‌کنند که از این قافله پرشتاب عقب نمانند اما این بهترین توصیه نیست، بلکه بهترین توصیه آن است که تأکید کند بر یادگیری هنر انجام دادن کارها به بهترین وجه ممکن، نه سریع‌ترین زمان ممکن؛ زیرا بهره‌وری زمانی حاصل می‌شود که کار درست، به درست‌ترین شکل انجام پذیرد.

بهره‌وری وقتی بدست می‌آید که مفهوم آن به خوبی درک شده و مؤلفه و عوامل اثرگذار در آن به دقت شناخته شوند و براساس آن شناخت، راهکارهای وصول به آن به خوبی تدوین شود. این کتاب تلاش دارد تا بدور از حاشیه پردازی‌های زاید خواننده محترم را با مفهوم، پیشینه، مؤلفه و عناصر مؤثر بهره‌وری و راهکارهای کلیدی آن آشنا سازد. بطوری که فرد با مطالعه آن در جهت عملیاتی کردن دو مفهوم کیفیت و بهره‌وری بتواند گام‌های عملی بردارد این کتاب با رعایت اصل روان‌نویسی در ۱۶ گفتار تدوین شده است که هر گفتار در عین استقلال با دیگری همپوشانی دارد. امید است برای خوانندگان محترم مفید فایده بوده و بتواند در انجام بهره‌وری آنها را کمک کند.

با احترام

رضا گرزین

تابستان ۱۳۹۲